

A Fővárosi Ítéltábla a felperes **felszámolójának neve (felszámoló címe** felszámoló biztos: ...) által megbízott **felperes jogi képviselőjének neve** (fél címe 1.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperes által, a **alperes felszámolója (felszámoló címe., felszámolóbiztos: ...)** felszámoló által megbízott **alperes jogi képviselője** (1036 **jogi képviselő címe**) által képviselt **alperes neve alperes címe.**) alperes ellen, óvadék visszafizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. június 30. napján kelt 11.G.40.059/2014/29. számú ítélete ellen a felperes részéről 30. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – a 2016. január 6. napján megtartott nyilvános tárgyaláson – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperes részére 100.000 (egyszázezer) forint perköltséget 15 napon belül, az államnak külön felhívásra 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, fizessen meg a felperes részére 15 napon belül 15.742.575 forintot, valamint ennek 2013. június 20. napjától járó késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, fizessen meg az alperes részére 1.100.836 forint perköltséget, az állam javára 1.400.100 forint illetéket, és kötelezte az alperest az állam javára 99.900 forint eljárási illeték megfizetésére.

Határozatát azzal indokolta, hogy a peres felek 2009. február 13. napján alvállalkozói szerződést kötöttek a **lakópark neve** második ütemének kivitelezésére 2.046.966.810 forint + ÁFA összegű vállalkozói díj ellenében. A felek a szerződés 6.6. pontja értelmében fedezeti biztosítékot, valamint jótállási garanciát; a szerződés 7.7. és 7.9. pontja értelmében megíiusulási kötbért kötöttek ki. A felperes a munkát 2010. július 7. napján készre jelentette, az alperes a biztosítékként visszatartott 251.000.000 forintot nem fizette meg a felperes részére.

A felperes 2013. március 19. napjától, míg az alperes 2015. január 16. napjától kezdődően felszámolás alatt áll. A felperes felszámolásában az alperes hitelezői igényként 741.000.000 forint kötbér igényt, és 220.478.411 forint garanciális hibák javítása miatti előleg megfizetése iránti igényt jelentett be, melyet a felszámoló nyilvántartásba vett, nem vitatott és visszaigazolt. Az alperes 2013. június 6-án és június 12-én a felperes felszámolójának javítási igényt jelentett be, majd 2013. július 16-án hibajavítás címén 236.220.986 forint felhasználását jelentette be.

A felperes keresetében óvadék visszafizetésére kérte kötelezni az alperest 236.220.986 forint összegben, ezután járó késedelmi kamatokkal együtt. Ezen összegből 125.500.000 forintot jó teljesítési visszatartás jogcímén, 110.720.986 forintot teljesítési visszatartás jogcímén követelt. Arra hivatkozott, hogy az alperes az óvadékként visszatartott összeget ténylegesen három hónapon belül nem használta fel, ezért ezen összeg visszafizetésére köteles.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, a jóteljesítési biztosíték óvadéki jellegét nem vitatta, a teljesítési biztosítékot viszont vitatta, hangsúlyozva, hogy végszámla kiállítására nem került sor, ezért teljesítés hiányában a visszatartott összeg a felperes részére nem jár, azonban a bíróság többszöri felhívására sem jelölte meg, hogy a teljesítés milyen részben való megtörténtét teszi vitássá. Arra is hivatkozott, hogy a felperes hibásan teljesített és az óvadékot a felperes által ki nem javított hibák javítására felhasználta.

Az alperes beszámítási kifogást is előterjesztett, a felperesi követeléssel szemben 961.478.411 forint elismert hitelezői igényt kívánt beszámítani. A bíróság több alkalommal felhívta az alperest a kötbér tekintetében követelése egyértelműsítésére, azonban a felhívásnak nem tett eleget.

A bíróság a keresetet részben alaposnak találta, mivel a felperes felszámolási eljárása 2013. március 19-én indult és az alperes csak ettől számított három hónapon belül, 2013. június 19-ig lett volna jogosult az óvadékként visszatartott 251.000.000 forintból kielégíteni követelését, azonban - az alperes által nem vitatottan - a tényleges kijavítás csupán három hónapon túl történt meg, ekkor már nem volt jogosult az óvadék felhasználására az alperes. Ezen túlmenően a teljesítési biztosíték célú óvadék kapcsán az alperes a bíróság többszöri felhívására sem jelölte meg, hogy milyen teljesítésrész az, amelynek elmaradását állítja, milyen összegben, így erre bizonyítást nem lehetett lefolytatni.

A bíróság megalapozottnak találta az alperes beszámítási kifogását is. Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 38. § (5) bekezdése jelen ügyben nem zárja ki a beszámítást. Kifejtette, a felperes nem tette vitássá, az alperes előleg jogcímén bejelentett 220.478.411 forint összegű hitelezői igényét. A követelés lejárt, ezért a felperes egynemű követelésébe beszámítható. A bíróság a 741.000.000 forint összegű kötbér követelést alaptalannak találta.

Az ítélet - keresetet részben elutasító rendelkezése ellen - a felperes élt fellebbezéssel, és kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperest a teljes követelése megfizetésére kötelezni. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de abból téves, és helytelen következtetést vont le, amikor a beszámítási kifogás megengedhetőségéről döntött. A keresete nem tartozás megfizetésére irányult, hanem óvadék kiadására. A Cstv. 38. § (5) bekezdése értelmében a fel nem használt óvadékot a felszámoló részére ki kell adni. Álláspontja szerint az alperesnek az óvadék tekintetében nem tartozása áll fenn, hanem kiadási kötelezettsége van a Ptk. 270. § (1) bekezdése szerint. A kiadás, a kifizetés vagy megfizetés nem azonos fogalmak. A jelen esetben a beszámítás fogalmilag kizárt, hiszen a felperesnek az alperessel szemben óvadék kiadás iránti igénye, míg az alperesnek a felperessel szemben pénzkövetelése van, a követelések nem egyneműek. Hangsúlyozta, hogy jelen óvadék a felperes pénzeszköze, az alperes szempontjából idegen vagyonnak minősül.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte helyes indokai alapján.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint alaptalan. A fellebbezés elbírálása során a Fővárosi

Ítéletablának kizárólag abban a kérdésben kellett és lehetett döntenie, hogy a Cstv. 38. § (5) bekezdésében hivatkozott óvadéknak tekintendő, visszatartott vállalkozói díjjal szemben beszámításnak van-e helye, mivel fellebbezés hiányában az elsőfokú ítélet többi rendelkezése jogerőre emelkedett.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 38.§.(3) úgy rendelkezik, hogy a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni azzal, hogy a hitelező – a gazdálkodó szervezet által indított perben – a gazdálkodó szervezettel szemben a felszámolás kezdő időpontjában fennálló követelését beszámítási kifogásként érvényesítheti, feltéve, hogy a követelés jogosultja a felszámolás kezdő időpontjában is a hitelező volt.

A régi Ptk. 296. § értelmében a kötelezett a jogosulttal szemben fennálló egynemű és lejárt követelését, ha jogszabály kivételt nem tesz, a jogosulthoz intézett, vagy a bírósági eljárás során tett nyilatkozattal tartozásába beszámíthatja. A beszámítás erejéig a kötelezettségek megszűnnek.

A beszámítás célja a jogalanyok között fennálló kölcsönös követelések egy cselekménnyel történő elszámolása, a kötelezettségek megszüntetése. A követeléseknek egyneműeknek kell lennie. Csak azonos fajta szolgáltatásokat lehet összevetni, a pénzkövetelésbe kizárólag pénztartozás számítható be. A bírói gyakorlat szerint egynemű követelésnek minősül pl. a vállalkozói díj és az esedékessé vált kötbér, valamint a pénztartozással szemben álló hibás teljesítés miatti szavatossági igény, mivel mindkettő pénzkövetelés, illetve pénztartozás.

Jelen ügyben pénzen, tulajdonképpen bankszámla követelésen fennálló követelés keletkezett az építési vállalkozási szerződés azon rendelkezésével, mely szerint az alperes visszatartott a vállalkozói díjból 251.000.000 forintot. A pénz, illetve bankszámla követelésen fennálló „óvadék kiadása” iránti igény kétséget kizáróan pénzkövetelés, hiszen nem konkrét értékpapír vagy konkrét vagyontárgy kiadására, hanem egy konkrét *pénzösszeg* megfizetésére irányul. (Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt sem, hogy a kérdéses összeget nem felperes fizette ki alperesnek, aki azt elkülönített számlán tartotta, hanem azt alperes a vállalkozási díjból tartotta biztosítékként vissza, tehát nincs mit „visszaadni, kiadni.”)

A felperes óvadék jogcímén fennálló pénzkövetelésével szemben az alperes előleg címén fennálló pénzkövetelése áll szemben. A két lejárt pénzkövetelés egymással szemben a fentiek értelmében beszámítható.

A beszámítás szempontjából csak annak volt jelentősége, hogy a feleknek lejárt pénzkövetelése van egymással szemben, annak jogcíme érdektelen. A felperes alaptalanul hivatkozott arra is, hogy az óvadék az alperes szempontjából idegen vagyonnak minősül, jelen beszámítás elbírálásánál ez nem bírt jelentőséggel.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét – azt a fellebbezés korlátai között elbírálva – helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A Pp. 77. §, 78. § alapján kötelezte az ítéletábla a sikertelenül fellebbező felperest az alperes másodfokú eljárásban felmerült jogi képviseleti díja megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján mérlegeléssel állapított meg, a felperes a másodfokú eljárásban felmerült költségét maga viseli.

A felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján illeték feljegyzési jog illette meg, ezért az 59. § (1) bekezdés értelmében a 2.500.000 forint összegű fellebbezési illeték előzetes megfizetése alól mentesült, azonban az eredménytelen fellebbezésre

tekintettel a feljegyzett fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében az alperes köteles megfizetni a magyar állam javára.

Budapest, 2016. január 6.

Botka Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

dr. Csányi Terézia Katalin s.k.
előadó bíró

dr. Volein Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: